

Aan de Kiesraad
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Verkiezingsfraude mogelijk ?

Rotterdam, 12 juni 2005.

Zeer geachte Dames en Heren,

In de USA zou er sprake zijn van verkiezingsfraude door vervalste programmatuur in stemcomputers, te wijten aan omgekochte onderhoud technici. Een natuurlijke vraag is dan of zo iets in Nederland ook denkbaar zou kunnen zijn.

Stemcomputers zijn natuurlijk nuttig om zeer snel de uitslag van een verkiezing mogelijk te maken. Dus lijkt het niet redelijk om terug te gaan naar het snel handmatig tellen van onhandig grote stembiljetten. Computers afschaffen is een slechte optie.

Immers is er een zeer eenvoudige methode denkbaar om genoemde fraude absoluut onmogelijk te maken. Het lijkt zeker wel uitvoerbaar om stemcomputers te laten maken die na elke uitgebrachte stem, een ingevuld stembriefje uitdraaien voor de stemgerechtigde; deze zou dat briefje dan zelf moeten controleren om het vervolgens in een echte stembus te doen.

Zo kan in elk stembureau de snelle computer uitslag achteraf worden gecontroleerd en bevestigd.

Hoogachtend,

14662605

KIESRAAD

Datum
22 juni 2005

Ons kenmerk
2005-0000118921

Onderdeel
Kiesraad

Inlichtingen
drs. G.J. van den
Nieuwenhuijzen
T (070) 426 7404
F (070) 426 7634

Uw kenmerk

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
0

Bezoekadres
Herengracht 17
2511 EG Den Haag

Onderwerp
stemmachine met uitdraai

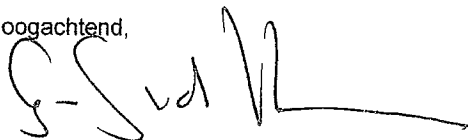
Geachte heer

Middels dit schrijven reageer ik op uw brief van 12 juni jl. Met veel belangstelling heb ik uw brief gelezen waarin u een suggestie doet, om het stemmen met stemmachines in uw ogen betrouwbaarder te maken.

Het secretariaat van de Kiesraad zal uw brief in ieder geval doorsturen naar het onderdeel van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties welke verantwoordelijk is voor de eisen die gesteld worden aan stemmachines. Verder zal het idee van de zogenaamde 'paper trail', aangezien het vaker in de discussie naar voren komt, meegenomen worden in de beraadslagingen van de Kiesraad over de inrichting van het stemproces.

Ik ga ervan uit u op deze manier voldoende te hebben ingelicht. Indien u nog vragen of opmerkingen heeft, kunt u deze natuurlijk altijd aan het secretariaat van de Kiesraad voorleggen.

Hoogachtend,

G.J. van den Nieuwenhuijzen
wnd. adjunct-secretaris